

Poticanje učinkovite komunikacije u razredu

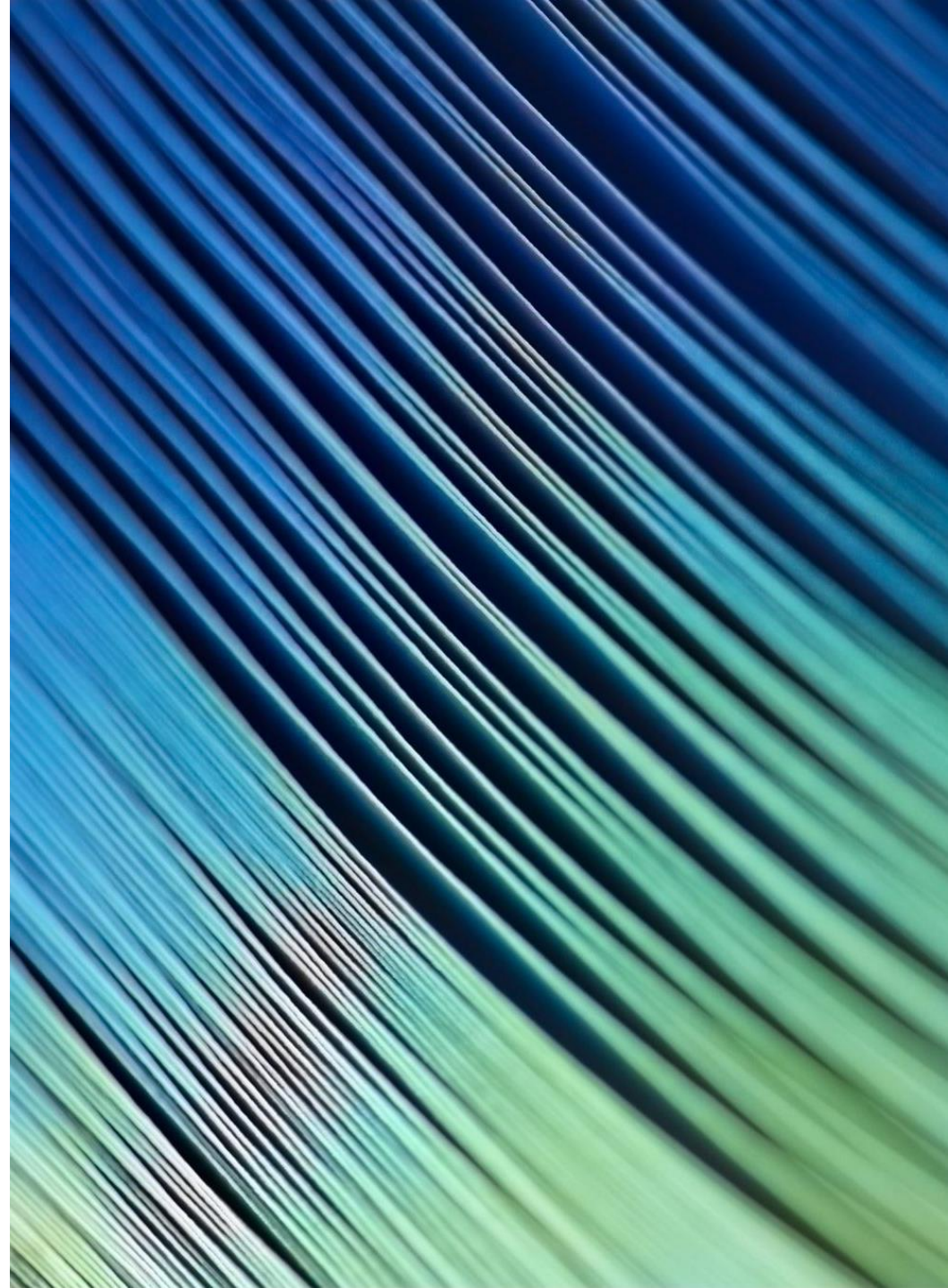
Irena Budimir i Silvana Vlašić, psihologinje

„Komunikacija u nastavi nema samo svrhu informirati učenike nego i poticati ih na misaonu aktivnost, buditi kreativnost, obogaćivati njihov duh i razvijati njihovu cjelokupnu osobnost...” (Bratanić 2002: 88)

Komunikacija služi razmjeni informacija, mišljenja ali i emocija!

Vruća olovka

- Razmislite koje emocije pobuđujete kod svojih učenika?
- Zapišite sve čega se sjetite u sljedećih 60 sekunda.
- Razmislite koje emocije želite pobuditi kod svojih učenika?
- Zapišite sve čega se sjetite u sljedećih 60 sekunda.

Poželjne karakteristike nastavnika

emocionalna
toplina

iskrenost

humor

stručnost u
poučavanju
vlastitog predmeta

pokazivanje
entuzijazma za
poučavanje

izražavanje jasnih
ciljeva i očekivanja
u vezi s učenjem

zainteresiranost za
učenike,
uvažavanje
različitosti učenika

pokazivanje
razumijevanja za
probleme učenika

autentičnost

često davanje
povratnih
informacija
učenicima

VAŽNOST
KOMUNIKACIJE!

KOMUNICIRAMO:

VERBANO

NEVERBALNO

PARAVERBALNO

TEHNIKE ZA USPIJEŠNO
KOMUNICIRANJE U
RAZREDU

ASERTIVNA KOMUNIKACIJA S UČENICIMA

7 KORAKA ASERTIVNOSTI:

1. Opisati ponašanje, a ne osobu

2. Izraziti osjećaj

3. Opisati učinak

4. Izraziti zahtjev

5. Pitati osobu kako to doživljava

6. Sačekati odgovor druge osobe

7. Zahvaliti

ASERTIVNA KOMUNIKACIJA S UČENICIMA

Primjer: **Učenik kasni na sat.**

Profesor: Gle ti njega, kao
direktor, dolazi kad njemu
odgovara.

**PREOBLIKUJTE U ASERTIVNU
KOMUNIKACIJU →**

ASERTIVNA KOMUNIKACIJA S UČENICIMA

1. Kad kasniš na početak sata, ometaš i mene i druge učenike u radu.

2. Osjećam nezadovoljstvo/ljutnju/nepoštivanje.
Nepošteno je i prema meni i prema tvojim kolegama u razredu.

4. Želim da ubuduće ne kasniš.

5. Što ti misliš o tome?

6. To je u redu.

7. Hvala!

AKTIVNO SLUŠANJE UČENIKA

Razlozi za
practiciranje:

bolja informiranost

interes/briga za učenika/**empatija**

smirivanje/smanjenje napetosti učenika

bolja suradnja/rješavanje problema

JA PORUKE

- govorimo u prvom licu
(kako se osjećamo)

- komuniciramo što
želimo / ne želimo,
hoćemo/nećemo, volimo
/ ne volimo

- učimo učenike
iskrenosti, povjerenju,
međusobnom
poštovanju, preuzimanju
vlastite odgovornosti

JA PORUKE

KREIRAJMO JA PORUKU U SLJEDEĆEM PRIMJERU:

Učenik Marko, koji ima više negativnih ocjena i s kojim ste dogovorili da odgovara zadnje dvije lekcije te da preda ispunjenu radnu bilježnicu, dolazi na sat i tvrdi da se niste tako dogovorili.

JA PORUKE

RJEŠENJA:

```
graph TD; A[RJEŠENJA:] --- B[Marko, stvarno si lijen! Ne laži sad pred svima, stalno odgađaš, a onda se žališ na ocjenu!]; A --- C[Marko, ljuta sam kad tvrdiš da se nismo dogovorili. Precizno smo odredili termin. Želim da poštuješ naš dogovor i odgovaraš. Pokaži mi radnu bilježnicu kako bih te mogla ocijeniti. Što misliš o tome?]
```

Marko, stvarno si lijen! Ne laži sad pred svima, stalno odgađaš, a onda se žališ na ocjenu!

Marko, ljuta sam kad tvrdiš da se nismo dogovorili. Precizno smo odredili termin. Želim da poštuješ naš dogovor i odgovaraš. Pokaži mi radnu bilježnicu kako bih te mogla ocijeniti. Što misliš o tome?

KORIŠTENJE KONSTRUKTIVNIH KRITIKA

Umjesto: **Ivane,**
prestani se glupirati i
biti bezobrazan.
Utišaj se ili ću te
pitati!

**Upotrijebite
„tehniku
sendviča”:**

pohvalite

izrecite kritiku

izrecite još jednu pozitivnu izjavu o učeniku

Ivane, znam da si šaljiv,

ali sada radimo pa to ne mogu dozvoliti,

vjerujem da ćeš to poštivati.

KORIŠTENJE KONSTRUKTIVNIH KRITIKA

Ivana u zadnje vrijeme ima loše ocjene. **Zbog lijenosti i neučenja skupila si samo negativne ocjene.**

Marko odbija premjestiti se u drugu klupu zbog ometanja sata. **Čuješ li što ti govorim? Ne previ se gluh!**

Slaven i Filip, dok predajete novo gradivo, pričaju, dozivaju druge i smijulje se. **Vas dvojica glupirate se kao mala djeca, a kad pitam, ništa ne znate.**

Ivana, tvoje ocjene do sada su bile dobre, **sada imaš puno loših ocjena** koje sigurno možeš ispraviti.

Marko, ti obično poslušаш odmah, **ali sada pokazuješ nepoštovanje mojih odluka**, vjerujem da možeš poslušati.

Vas dvojica dobri ste prijatelji, **ali sada ometate cijeli razred**, pa s prijateljstvom i pričanjem nastavite pod odmorom.

UČINKOVITO RJEŠAVANJE SUKOBA

PREDLAGATI
MOGUĆNOSTI

PODUPIRATI

OHRABRIVATI

NE PRIJETITI

NE
NAREĐIVATI

NE
ETIKETIRATI

KOMUNIKACIJA USMJERENA NA PONAŠANJE

Moguće situacije	Komunikacija usmjerena na osobnost	Komunikacija usmjerena na ponašanje
Marko ne prepisuje s ploče.	Stvarno si lijen .	Prepiši s ploče.
Ivan razbacuje tuđe stvari.	Kako možeš biti tako bezobrazan .	Odmah posloži što si razbacao.
Marija ne uspijeva izvršiti zadatak.	Baš si nespretna, ništa ne možeš .	Završi zadatak.
Razred je na prošlom satu bio jako nediscipliniran.	Ponašate se kao divljaci .	Ponašate se nepristojno i ne poštujete mene.
Ivana se odbija premjestiti i svađa se s drugim učenicima	Tvrdoglava si i svadljiva kao kakva baba .	Premjesti se.
Ante ne zna gradivo.	Uključi malo mozak, nadam se da ga imaš i nauči to.	Nauči i ispravi ocjenu.
Ivan ometa sat.	To je zato što ti roditelji to dozvoljavaju, nemaš nikakav odgoj .	Umiri se.
Karlo se ruga drugim učenicima.	Bolje da pogledaš sebe i svoje ružno ponašanje.	Ruganje je neprihvatljivo i to ne dozvoljavam.

IZBJEGAVANJE USPOREDBE S DRUGIM UČENICIMA

Ivane, pogledaj kako se Darko lijepo ponaša.

Ivane, jučer si bio miran na satu, pa te molim da se umiriš.

Luka, lektira ti je katastrofa, rukopis užas, pročitaj Ivanin sastav.

Prošla lektira bila je dobra, i pazio si kako pišeš; ova nije dobra.

Vi ste najgori razred, jedva čekam da zvoni.

Na satima s vama često mi je teško održati vam pažnju, veseli me kad ste pristojni i sudjelujete.

POZITIVNO POTKREPLJENJE

moguća situacija	negativna potkrepljenja	pozitivna potkrepljenja
Učenik se ne može sjetiti definicije.	Ne znaš ti to, sjedni.	Probaj se sjetiti.
Učenica ne može preskočiti spravu.	Ništa od toga, sljedeća.	Pokušaj polako doskočiti, pomoći ću ti.
Učenik ne uspijeva prepisati tekst.	Prepiši od nekoga nakon sata, spor si.	Koncentriraj se, možeš stići.
Učenica odbija pisati, a nakon nekog vremena nastavlja s pisanjem.	Sad si se sjetila, ne moraš ako nisi do sada.	Vidim da pišeš, to je dobro .
Učenik dugo nije želio pisati tijekom sata.	Ako nisi do sada, ne moraš ni sada.	Vidim da možeš i da dobro radiš.
Učenik slaže rad koji je slomio.	Sad to više neće biti dobro.	Drago mi je da se trudiš , bit će to u redu.
Učenica se rasplakala zbog ocjene.	Sad ne vrijedi plakati.	Ispravit ćeš i bit će sve u redu .

Učinkovita komunikacija

- stvara odnos međusobnog povjerenja i poštovanja
- potiče samopouzdanje i samopoštovanje
- potiče osjećaj ravnopravnosti među mladima

Što nastavnici trebaju

- osvijestiti važnost profesionalnog odnosa i komunikacije s učenicima
- prepoznati vlastiti način komunikacije
- prepoznati primjere moguće neučinkovite komunikacije na nastavi
- unaprijediti komunikacijske vještine
- koristiti se efikasnijim metodama discipliniranja i upravljanja razrednom klimom

Nije teško znati kako se nešto
radi
Teško je samo to raditi

„Kako o meni misliš,
Kako se prema meni ponašaš,
Kako me gledaš,
Što mi radiš, kako me slušaš,
Ja ću takav i biti.”

Sve navedeno prenosimo na komunikaciju s nadređenima, kolegama, prijateljima i obitelji

Uspješna komunikacija dovodi do više ugodnih emocija

Više ugodnih emocija = manje stresa

Manje stresa = bolje mentalno zdravlje

Thank You

